

EUROeko

Prilog o europskim integracijama i ekologiji

• Srijeda, 11. rujna 2019.

Glas Istre

Nina ORLOVIĆ RADIĆ

U ZAVRŠNOJ FAZI REALIZACIJA DVOGODIŠNJEGL PROJEKTA NAMIRG

27 vatrogasaca iz tri države u jednoj postrojbi

Realizacija dvogodišnjeg projekta NAMIRG (North Adriatic Maritime Incident Response Group), započetog 2018. godine u samoj je završnici. Pred vatrenim kacigama Italije, Slovenije i Hrvatske još su samo dvije vježbe i jedna obuka za helikoptersko desantiranje na brod na otvorenom moru.

Pred vatrenim kacigama Italije, Slovenije i Hrvatske još su samo dvije vježbe i jedna obuka za helikoptersko desantiranje na brod na otvorenom moru

Specijalizacija

Konkretno, dvadeset i sedam vatrogasaca iz Italije, Slovenije i Hrvatske (po devet iz svake zemlje) tvorit će postrojbu obučenu za intervencije na nacionalnim gašenjima požara i spašavanja na moru.

Vatrogasna jedinica Istarske županije zajedno s Gasilnom brigadom iz Ko-

pra i Comando Regionale Vigili del Fuoco Friuli Venezia Giulia sudjelovala je u izradi EU projekta NAMIRG (grupa za interveniranje u pomorskim nesrećama u akvatoriju sjevernog Jadrana), te nakon dvije godine aktivnih priprema uspjela dobiti finansijska sredstva Europske komisije za njegovu realizaciju.

Sjeverni Jadran

Naime, ugovor s Europskom komisijom potpisani je početkom 2018. godine u Bruxellesu, kada je i zadan rok od dvije godine za njegovu provedbu. Ukupan iznos projekta iznosio je nešto više od 904 tisuće eura, od kojih je 75 posto (ili oko 678 tisuća eura) bilo bespovratno. Vatro-

gasnoj zajednici Županije istarske pripalo je oko 204 tisuće eura.

- Projekt se sastoji od organizacije zajedničke postrojbe od po devet vatrogasaca iz svake države, a cilj mu je snimiti postojeće stanje sustava intervencija na moru, izraditi procedure i planove intervencija u akvatoriju sjevernog Jadrana, opremiti vatrogasce potrebnom opremom te uvježbati sustav da bi intervenirali kao jedinstvena postrojba na raspolaganju nacionalnim sustavima gašenja požara i spašavanja na moru, rekao nam je Evilijano Gašpić, zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Rovinj, posesan na činjenicu da su čak tri vatrogasca iz rovinjske vatrogasne postrojbe.

No, nešto više podataka o samoj završnici projekta NAMIRG, dao nam je Dino Kozlevac, vatrogasnji zapovjednik Istarske županije, kazavši kako će veliko finale, odnosno velika zajednička vježba svih sudionika projekta kao i ostalih aktera u spašavanju na moru - od nadležnih ministarstva, Obalne straže, preko policije i lučkih kapetanija pa sve do Eko-službe biti održana u studenom u akvatoriju Pule. Što se pak tiče, atraktivnog helikopterskog desantiranja na brod na otvorenom moru, saznajemo da se vježba planira za listopad, kada će biti i poznata lokacija "desanta".

Nina ORLOVIĆ RADIĆ

PROJEKT ISTARSKE ŽUPANIJE "ISTRAMEDIC 2019."

Neven LAZAREVIĆ

Liječnici i zdravstveni radnici lakše do krova nad glavom

Izgradnja nove Opće bolnice u Puli je svakako najznačajniji projekt za istarsko zdravstvo, a svi s nestavljenjem očekuju novu, modernu i suvremenu opremljenu bolnicu. Uz zdravstvenu infrastrukturu, koja je osnova pružanja adekvatne skrbi pacijentima, najvažnija su karika medicinski kadrovi. Nedostatak liječnika i drugog medicinskog osoblja nije zaobišao ni Istarsku županiju.

• Povoljniji uvjeti za stambene kredite zdravstvenim radnicima u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Županija

U ovogodišnjem proračunu Istarske županije u tu je svrhu osigurano 200 tisuća kuna i sklopljeni su ugovori o suradnji s četiri poslovne banke - Istarskom kreditnom bankom Umag d.d., Erste&Steiermarkische bank d.d., Zagrebačkom

bankom d.d. i Privrednom bankom Zagreb d.d. Temeљem ugovora s bankama, kamatne stope neće prelaziti 3 posto. Liječnici deficitarnih struka smatraju se prioritetom ovog programa radi osiguravanja nesmetanog rada zdravstvenih

ustanova. Upravni odjel za gospodarstvo Istarske županije je nadležan za operativno provođenje ove kreditne linije, o čemu je govorila v.d. pročelnice Elena Božac Čujić.

- Liječnici deficitarnih struka smatraju se prioritetom, a ukoliko zadovolje uvjete poziva, imat će pravo na subvenciju dijela kamate stambenog kredita u visini od 1,5 posto. Ostali zdravstveni radnici ostvarit će pravo na povoljnije uvjete kreditiranja bez dodatnog subvencioniranja kamate, istaknula je Božac Čujić.

Visine iznosa stambenih kredita nisu ograničene

Uskoro studentske stipendije za deficitarna zanimanja u zdravstvu

Elena Božac Čujić, v.d. pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo Istarske županije nudio je posebnu liniju za studentske stipendije namijenjene za deficitarna zanimanja u zdravstvu. Reklamira da je ta linija u završnoj fazi izrade i da u svrhu Istarska županija ove godine planira izdvojiti dodatnih 200 tisuća kuna. "Vjerujem kako će sve navedene mjeru koje poduzimamo polučiti željene rezultate i kako će naši građani imati zavidnu razinu zdravstvene usluge, kakvu i zaslužuju.", zaključila je Božac Čujić.

ne, osim u dijelu u kojem Istarska županija subvencionira kamate. Istarska županija subvencionirat će iznose stambenih kredita do 750.000,00 kuna do maksimalnog perioda od sedam godina. Kreditna linija podrazumijeva kupnju stana/obiteljske kuće, izgradnju

obiteljske kuće, dovršenje, dogradnju, nadogradnju, rekonstrukciju i refinanciranje stambenog kredita, te adaptaciju stambenog objekta.

Potvrda o zaposlenju

Zahtjevi se podnose direktno odabranoj poslovnoj banci na obrascu zahtjeva za kredit kojeg daje banka, a prilaže se dodatna dokumentacija navedena u samom Javnom pozivu i Programu ISTRAMEDIC 2019, koji su dostupni na službenim internet stranicama Istarske županije. Podnositelji zahtjeva obavezni su priložiti potvrdu o zaposlenju u zdravstvenoj instituciji. Za subvencionirane kredite dodatni uvjet je do iskorištenja sredstava koja su osigurana u proračunu Istarske županije za 2019. godinu.

Za djelatnike zdravstvenih ustanova, odnosno liječnike i zdravstvene radnike, čiji je osnivač Istarska županija već se provodi mjera privremenog zbrinjavanja po beneficiranim uvjetima (stana korištenje ili sufinancirana stana). Tu mjeru trenutno koristi 26 liječnika i 2 zdravstvena radnika. Planira se da će tu mjeru koristiti još 6 liječnika i 1 zdravstveni radnik.

Daniela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

D. MEDIĆ

PROJEKT SUPPORT POMOĆ JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U UPRAVLJANJU ENERGIJOM

Racionalizacija potrošnje energije u zgradama i pogonima

U projektu sudjeluje 11 partnera iz 9 EU država. Istarska županija sudjeluje kao projektni partner dok Istarska Regionalna Energetska Agencija IRENA ima ulogu glavnog partnera

Projektu SUPPORT "Support Local Governments in Low Carbon Strategies" u okviru programa Interreg Europe glavni je cilj da pobjoljšanjem koordinacije instrumenata energetske politike i promoviranjem učinkovitijeg korištenja mogućnosti finansiranja pomaže jedinicama lokalne samouprave u implementaciji održivih modela upravljanja energijom. U projektu sudjeluje 11 partnera iz 9 EU država. Istarska Županija sudjeluje kao projektni partner dok Istarska Regionalna Energetska Agencija IRENA ima ulogu glavnog partnera.

Obnova kulturne baštine

U organizaciji Istarske županije održana je nedavno u Labinu u prostorijama gradske knjižnice dvodnevna konferencija projekta na temu "Sustavni pristup racionalizaciji potrošnje energije u zaštićenim zgradama". Cilj konferencije bio je predstaviti mjeru iz Akcijskog plana projekta SUPPORT, prije svega mjeru koje su fokusirane na poticanje energetske obnove javnih zgrada, posebice onih koje imaju status kulturne baštine, rekla je u uvodnom izlaganju Elena Božac Čujić v. d. pročelnice Upravnog odjela za gospodarstvo Istarske županije.

Pročelnica konzervatorskog odjela u Puli Lorella Limoncin Toth održala je prezentaciju na temu "Problemi energetske obnove kulturne baštine u Istarskoj županiji". U prezentaciji su istaknute glavne prepreke za

obnovu kulture baštine kao i moguća rješenja za energetsku obnovu zaštićenih zgrada. O primjerima dobre prakse u procesu energetske obnove kulturne baštine govorio je Dražen Boić iz tvrtke Arhinatura.

Korištenje plave energije

U sklopu konferencije održao se i 3. laboratorij plave energije (BEL) Interreg Mediterranean projekta MAESTRALE s ciljem

predstavljanja i moguće integracije pojedinih oblika korištenja plave energije u proces obnove zaštićenih zgrada. Marija Macenić s Rudarsko-geološko-nafnatnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prezentirala je potencijal korištenja plitke geotermalne energije u priobalnom dijelu RH na primjeru bolnice za ortopediju i rehabilitaciju Prim. dr. Martin Horvat u Rovinju dok se Dalibor Jovanović

iz IRENA-e osvrnuo na rezultate istraživanja o mogućnostima korištenja plave energije u Istarskoj županiji. Posebno zanimanje prisutnih pobudila je prezentacija Alena Načinovića iz HEP -Proizvodnje "Integracija plave energije u TE Plomin" gdje su predstavljeni projekti koji se razvijaju u svrhu dodatnog iskorištenja potencijala morske vode koja se trenutno koristi za potrebe hlađenja parnog ciklusa termoelektrane.

Iva Bertović i Luka Boban s Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu predstavili su Interreg Adriion projekt SEADRION. Nakon uvodnog dijela i prezentacije potencijala iskorištanja morske vode u sustavima dizalica topline predstavljene su aktivnosti projekta s posebnim fokusom na pilot aktivnosti puštanja na rad dizalica topline na lokacijama u Dubrovniku i

Crikvenici. Završnu prezentaciju u okviru BEL-a održao je Nikola Petrić iz IRENA-e s temom "Uvod u Hub plave energije EU projekta COASTENERGY" u kojemu IRENA-a sudjeluje kao vodeći partner.

nu da bi se poduzećima, organizacijama i ostalim zainteresiranim stranama olakšalo poslovno ulaganje, koje će primarno biti fokusirano na termalnu energiju i energiju morskih valova.

SAVE @WORK projekt

Predstavljen je i projekt SAVE@WORK kao primjer dobre prakse koji će se u narednom periodu kao pilot aktivnost u sklopu projekta SUPPORT provoditi i na području Istarske županije kao zajednička aktivnost IRENA-e i Istarske županije. SAVE@WORK ima za cilj ostvariti uštedu energije kroz utjecaj na promjene u navikama korisnika javnih zgrada koje će biti izabrane za sudjelovanje u pilot aktivnosti. Projekt ima i natjecateljski karakter između sudionika te se na taj način motiviraju korisnici za ostvarivanje što boljih rezultata tj. ostvarivanja što boljih ušteda energije.

Projekt COASTENERGY bavi se analizom, procjenom i promocijom energetskog potencijala i infrastrukture u lukama i obalnim urbanim područjima na Meditera-

Na konferenciji se raspravljalo o na temu "Optimalna rješenja referentnih zgrada u području Mediterana" koja je organizirana u sklopu EU projekta HAPEN. Aktivnom raspravom

prisutnih sudionika detektirani su glavni problemi u području energetske obnove kao i potreba za snažnjim planiranjem budućih akcija, a sve u cilju cjeolovite energetske obnove kao preduvjeta za ostvarenje ciljeva akcijskih planova.

Financijski instrumenti

Razgovaralo se i o finansijskim instrumentima za financiranje energetskih i klimatskih planova, te potporama Istarske županije za konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva. Doris Pajković iz IRENA-e predstavila je finansijske instrumente kao novi način korištenja sredstava fondova EU-a te je posebno naglasila da su finansijski instrumenti usmjereni na uočene tržišne nedostatke tj. u područja gdje poslovne banke nisu spremne dati zajmove ili gdje privatni sektor nije spreman ili nema mogućnosti za ulaganje.

Andrea Poldrugovac iz IRENA-e predstavio je projekt FIRECE u kojemu IRENA sudjeluje kao projektni partner te koji ima za cilj putem inovativnih finansijskih instrumenata potaknuti investicije malog i srednjeg poduzetništva u energetski efikasne i obnovljive izvore energije. Cinzia Zubin iz HBOR-a u svom se izlaganju osvrnula na dostupne mjeru financiranja mjera energetskih i klimatskih planova s posebnim fokusom na ESIF kredite kao i na novi finansijski instrument- NCFF krediti za financiranje prirodnog kapitala, koji će omogućiti povoljno financiranje projekata očuvanja i održivog korištenja prirodnih resursa kao i prilagodbe klimatskim promjenama uz korištenje prirodnih rješenja (zelena i plava infrastruktura). Završnu prezentaciju cjeolupne konferencije održao je Aleksandar Major iz Istarske županije na temu "Potpore Istarske županije za konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva".

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

ISTARSKI EUROPARLAMENTARAC NA SJEDNICI ODBORA ZA INDUSTRIJU,

Flego kritično o nacrtu Hrvatske o energetskim i klimatskim planovima te razvoju 5G mreže

Ne smijemo podcenjivati važnost mjera za istraživanja, inovacije i konkurentnost i ne prihvaćam da si dugoročno postavljamo ciljeve financiranja istraživanja, razvoja i inovacija koji su čak 50% niži od prosjeka EU-a. Držim da politika Vlade u dijelu dostizanja ciljeva obnovljivih izvora u prometu mora biti puno agresivnija, kao i dekarbonizacija energetskog i prometnog sektora jer nemamo „planet B“, rekao je Flego

Bivši istarski župan, Ba sada zastupnik IDS-a u Europskom parlamentu Valter Flego na Odboru za industriju, istraživanje i energetiku početkom ovog mjeseca (ITRE) na kojem se raspravljalo o nacionalnim energetskim i klimatskim planovima država članica, koji su dostavljeni Europskoj komisiji iznio je svoje nezadovoljstvo nedovoljno ambicioznim nacrtom hrvatskog plana.

Neambiciozni ciljevi

- Ne smijemo podcenjivati važnost mjera za istraživanja, inovacije i konkurentnost i ne prihvaćam da si dugoročno postavljamo ciljeve financiranja istraživanja, razvoja i inovacija koji su čak 50% niži od prosjeka EU-a. Držim da politika Vlade u dijelu dostizanja ciljeva obnovljivih izvora u prometu mora biti puno agresivnija, kao i dekarbonizacija energetskog i prometnog

sektora jer nemamo „planet B“. To su samo neki od razloga zašto smatram da se javnost i struka trebaju puno ozbiljnije uključiti u nadopune ovog provedbenog dokumenta, prije njegovog samog izglasavanja, istaknuo je Flego.

- Nacrt integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana Hrvatske za 2021.-2030. ima previše nekonkretnih mjera i neambicioznih ciljeva. Cijeli tekst u suštini ne korespondira s realnošću energetskog sektora. Uvjeren sam da će Komisija dostaviti svoje komentare u kojima će zahtijevati kvalitetniju doradu, istaknuo je Flego.

- To je ujedno i naša prilika da kreiramo provedbeni dokument koji je zaista u funkciji realizacije strategije dekarbonizacije energetskog sektora i smanjenja emisija CO₂, kao i smanjenja energetske intenzivnosti.

Flego smatra da će “potrebne dorade ovoga

“EU je globalni lider kad su u pitanju klimatske promjene i zelene politike, a na nacionalnim je vladama država članica da idu u korak s tim.”

Valter Flego

plana biti još jedna prilika Vladu RH da uključi zainteresiranu javnost i druge dionike te donese konkretni plan, koji je ambiciozan i ostvariv, jer građani RH očekuju bolju dostupnost energije i veću transparentnost na tržištu.

- Naši građani očekuju liberalizaciju tržišta i mogućnost da svaki građanin u svakom dijelu Hrvatske može koristiti energente koji su čisti te ekološki i cijenovno prihvatljivi. Očekuju da ostvare konkretne uštede kroz mjere energetske učinkovitosti i to je ono što im ovim planom možemo omogućiti.

- Hrvatski integrirani nacionalni energetski i klimatski plan kao provedbeni dokument mora definirati mjere koje će biti u funkciji smanjenja energetskog siromaštva, koje nažalost u Hrvatskoj još nije u dovoljnoj mjeri percipirano kao problem, naglasio je Flego.

Zeleni sporazum

- Svi zajedno moramo krajnje ozbiljno shvaćati klimatske promjene kojima danas svjedočimo, a velika je prednost u tome što i nova predsjednica Komisije von der Leyen stavlja velik naglasak na taj globalni problem te ističe važnost zelenih politika. Već do kraja ove godine trebao bi biti predložen Zeleni sporazum koji će pridonijeti smanjenju emisije stakleničkih plinova, a planira se uvesti i granični porez na ugljik unutar EU-a. EU ima odgovore na globalni klimatski izazov, ima i financijska sredstva unutar svog proračuna. EU je globalni lider kad su u pitanju klimatske promjene i zelene politike, a na nacionalnim je vladama država članica da idu u korak s tim, zaključio je Flego.

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

ISTRAŽIVANJE I ENERGETIKU (ITRE) EUROPSKOG PARLAMENTA

Bruxelles: Istarska županija na manifestaciji Open days

Flego je podsjetio da svega 40% ruralnih krajeva u EU ima pristup brzom internetu, dok u Hrvatskoj još uvijek trećina kućanstava nema širokopojasni internet

RASPRAVA O NOVOJ GENERACIJI BEŽIČNIH MREŽA**Flego: Entuzijazam je velik, ali još dugo neće biti vidljive ekonomске i društvene koristi od uvođenja 5G mreže**

Europa može i mora biti globalni centar za izvrsna istraživanja, tu nema kompromisa. Razvoj i implementacija 5G tehnologije trenutačno je jedna od najvažnijih utrka u svijetu, u koju se moraju uključiti vlade država članica, rekao je Valter Flego

Na Odboru za industriju, istraživanje i energetiku predstavljena je studija o 5G tehnologiji - novoj generaciji bežičnih mreža. Valter Flego sudjelovao je u raspravi te rekao: "Europa može i mora biti globalni centar za izvrsna istraživanja, tu nema kompromisa. Razvoj i implementacija 5G tehnologije trenutačno je velik, ali jasno je

da još dugo vremena neće biti vidljive ekonomске i društvene koristi uvođenja 5G mreže."

Naglasio je da implementacija nove tehnologije ide sporije od očekivanja i da to vrijeme treba iskoristiti da dodatno istraživanje svih potencijalno negativnih učinka na čovjekovo zdravlje.

- Europa mora nastaviti razvijati nove tehnologije i držati korak s najrazvijenijim zemljama u svijetu, ali ne smije zanemariti činjenicu da se kod jednog dijela javnosti stvara otpor spram uvođenja 5G mreže. Nedostatak

informacija, istraživanja i stručnih odgovora o potencijalnim zdravstvenim rizicima omogućava širenje straha, pa i različitih teorija zavjera. Upravo iz tog razloga otvorio sam pitanje utjecaja nove tehnologije na zdravlje i upravo iz tog razloga nastaviti će se zalagati za ispitivanje svih potencijalno negativnih aspekata uvođenja 5G mreže, kazao je Flego.

Flego je podsjetio da svega 40% ruralnih krajeva u EU ima pristup brzom internetu, dok u Hrvatskoj još uvijek trećina kućanstava nema širokopojasni internet.

Jasno da je 5G tehnologija budućnost EU-a, ali rješavanje digitalnog jaza između ruralnih i urbanih dijelova EU-a te širenje dostupnosti širokopojasnog interneta u Republici Hrvatskoj problem je koji moramo rješavati danas, zaključio je zastupnik IDS-a u Europskom parlamentu Valter Flego.

5G mreža je superbrzi mobilni komunikacijski standard pete generacije od kojega će velike koristi imati i privatni i poslovni korisnici. Bit će tisuću puta brža od 4G mreže, s većom efikasnosti uređaja, većom pouz-

danosti mreže te mogućnosti spajanja do milijun uređaja na kvadratnom kilometru i smanjenjem kašnjenje signala. 5G mreža omogućit će i široku primjenu umjetne inteligencije u zdravstvu, industriji, obrazovanju i poljoprivredi te pametnoj gradskoj infrastrukturi. Bitan su aspekt primjene ove tehnologije globalni prihodi, koji se u 2025. procjenjuju na 225 milijardi eura. 5G tehnologija ključna je za globalnu konkurentnost Europe na svjetskom tržištu te gospodarski razvoj država članica i nove razvojne perspektive.

"MALI PROJEKTI ZA BOLJI ŽIVOT" GRADOVI I OPĆINE UDRUŽENI ZA BOLJI ŽIVOT U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Male projekte financira
14 gradova i općina Istre

Natječaj za male projekte u zajednici raspisuje se iz Fonda gradova i općina čiji su članovi: Buzet, Buje, Labin, Novigrad, Pazin, Vodnjan, Poreč, Rovinj, Svetvinčenat, Vrsar, Marčana, Ližnjan, Medulin i Funtana, te su pravo prijave imale udruge sa sjedištem upravo u tim gradovima i općinama.

Zaklada ovaj natječaj raspisuje desetu godinu zaredom, te je kroz cijelo ovo razdoblje podržano 133 projekata ukupne vrijednosti od 1.452.446,32 kuna. U provedbu malih projekata bilo je uključeno više od 3.130 volontera, a korist od provedbe projekata imalo je više od 289.533 korisnika.

Potpisani ugovori za male projekte u zajednici

Šest projekata ostvarilo je finansijsku potporu Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Istarske županije koja im je dodijeliла blizu 80 tisuća kuna

potpora na natječaju za male projekte u zajednici pod nazivom "Mali projekti za bolje sutra". Natječaj je bio raspisan u razdoblju od 15. svibnja do 17. lipnja 2019. godine.

Odobrani projekti

Na natječaju je finansijsku potporu ostvarilo 6 organizacija:

Projekt "Lego robotika" Društva Naša djeca Poreč u iznosu od 15.000 kuna. Projekt "Čarobni zvuci - integrativna zvučna pedagogija u razrednoj nastavi" Udruge Lux vitae

iz Vodnjana u iznosu od 14.354 kuna. Projekt "Tradicionalna brodica moga kraja (prvi suvenir Općine Marčana)" lokalna akcijska grupa u ribarstvu (LAGUR) Istarska batana iz Medulina u iznosu od 14.998 kuna. Projektu "Uredenje i obnova stanice za sakupljanje mlijeka u naselju Ročko Polje" udruge Sveti Rok dodijeljeno je 7.600 kuna, projektu "Pazin izvan zidova" Centra za mlade Alarm Pazin 13.900 kuna i projektu "Tradicijske radionice" udruge Labin Art Express XXI 13.500 kuna. Ukupno

je dodijeljeno blizu 80 tisuća kuna.

U sklopu financiranih malih projekata provodit će se niz različitih aktivnosti te će tako općina Marčana dobiti svoj prvi suvenir u obliku tradicionalne brodice guc koji će svojim izgledom i edukativnim aktivnostima valorizirati lokalnu pomorsku baštinu. U Pazinu je ideja kroz projekt stvoriti prostor za mlade koji će uvijek biti dostupan za neformalna i informalna druženja mladih. Projekt u Ročkom Polju zahtjeva reali-

zaciju dijela građevinskih radova te kasnije uređenje unutrašnjosti objekta kao i uređenje njenog okoliša. Projekt "Lego robotika", nastavak je ranijeg projekta digitalnog opisnjevanja djece na zabavan način i uvodenja djece u STEM područje. Udruga iz Vodnjana će zvučno-pedagoškim jedinicama uz pomoć zvučnih instrumenata, vježbi tišine, zvučnih putovanja, improvizacije, pokreta, likovnog izražavanja te zvučne masaže djeci omogućiti spoznati snagu zvuka. U Labinu će kroz

neformalno obrazovanje i organizirano provođenje slobodnog vremena mladi korisnici stiči teoretska i praktična znanja o svim oblicima istarske tradicijske glazbe i plesa.

Bolji sadržaj

Ovo je prava prilika da se građani uključe u rad udruga te predlože ideje koje bi se trebale provoditi u lokalnim zajednicama upravo kroz ovakve male projekte. Ovakvim malim projektima udruge osmisljavaju i provode društveni sadržaj za kvalitetno provođenje slobodnog vremena za sve mještane pojedine lokalne zajednice, od raznih edukacija, radionica i tečajeva. Projekti će se provoditi do kraja svibnja 2020.

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

POZIV MINISTARSTVA TURIZMA ZA BESPOVRATNA SREDSTVA EUROPSKOG SOCIJALNOG FONDA

Novi finansijski izazov za pulsku Školu za ugostiteljstvo, turizam i trgovinu

Ministarstvo turizma je 31. srpnja raspisalo ograničeni poziv na dostavu projektnih prijedloga za škole, odnosno regionalnih centara kompetentnosti (RKC) u sektoru turizma i ugostiteljstva, a u Istri je to pulska Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu. Ograničeni poziv se provodi u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014 - 2020., koji se financira bespovratnim sredstvima Europskog socijalnog fonda. Poziv je otvoren do 21. listopada ove godine. U sklopu ovog poziva finansirat će se aktivnosti uspostave organizacije rada i razvoja regionalnoga centra kompetentnosti, razvoj i ili unapređenje te provedba programa redovitoga strukovnog obrazovanja, programa za obrazovanje odraslih i programa cjeloživotnog učenja u regionalnim centrima kompetentnosti, aktivnosti namijenjene jačanju kompetencija odgojno-obrazovnih radnika i mentora zaposlenih kod

Praktikum Škole za ugostiteljstvo, turizam i trgovinu u pulskom naselju Stoja

poslodavaca, promocije strukovnih zanimanja i rada Centra te inovativnih aktivnosti suradnje između centara. Ministarstvo turizma prepoznalo je regionalne centre kompetentnosti kao instrument kojim može unaprijediti kvalitetu obrazovanja za turizam i ugostiteljstvo te prilagodavati ga potrebama tržišta rada s ciljem jačanja konkurentnosti ljudskih potencijala u turizmu i ugostiteljstvu.

Ukupna raspoloživa sredstva u okviru ovoga

poziva iznose 300 milijuna kuna. Najniža vrijednost potpore, odnosno najniži iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti pojedinom projektu prijavitelja iznosi 3 milijuna kuna, a najviša vrijednost potpore, odnosno najviši iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti pojedinom projektu prijavitelja iznosi 75 milijuna kuna. Intenzitet potpore po pojedinom projektu iznosi 100% prihvatljivih troškova.

S. B. I.

SVAKA NOVČANA POMOĆ UČENICIMA I STUDENTIMA DOBRO DOĐE

Poreč je grad s najvećim stipendijama u Istri

Poreč godišnje za stipendije u proračunu osigurava oko milijun kuna, a Pula tek 600 tisuća kuna ● **Porečki gradonačelnik zalaže se da se Porečanima od rođenja do smrti pruži najbolji standard, te da se stipendisti s fakulteta vrati i ostane u Poreču**

Poreč dodjeljuje najveće stipendije svojim učenicima i studentima, otkrilo je istraživanje koje je proveo specijalizirani portal gradonacelnik.hr na 116 hrvatskih gradova. Studentske stipendije dodjeljuje 110 gradova, a učeničke samo njih 73. Najveće iznose za stipendije dodjeljuje Poreč koji godišnje za tu namjenu u proračunu osigurava oko milijun kuna.

Životni put

Pula je pak za stipendije ove godine osigurala tek 600 tisuća kuna. Porečka visina stipendija varira od 600 do 1.200 kuna za učenike, te od 800 do 1.600 kuna za studente, a

Studenti FET-a u Poreču

Loris Peršurić

stipendije se dodjeljuju po socijalnom programu, deficitarnim zanimanjima te

uspjehu i ostvarenim bođovima. U Puli se studenti stipendiraju s 500 kuna, a dodjeljuju se i stipendije po socijalnih kriterijima: za studente koji studiraju u Puli 400 kuna, a onima koji sutudiraju izvan Pule 800 kuna.

Prvo mjesto na top ljestvici stipendija gradonačelnik Poreča Loris Peršurić je komentirao riječima: "Naša je politika da sugrađane kroz razne mjere pratimo od rođenja sve do duboke starosti. Stipendije su svakako jedan od načina

da podržimo mlade ljude u njihovom obrazovanju, a posebno nas veseli da veliki dio stipendista svoj poslovni i životni put nakon školovanja nastavlja upravo u svom rodnom gradu - Poreču."

Za djecu

Poreč je u prošle dvije godine izgradio dvije osnovne škole i vrtić, a počela je i gradnja vrtića u Dračevcu, za koji je od Ministarstva poljoprivrede dobiveno 2,5 milijuna kuna bespovratnih sredstava. Tamo se rekonstruira i dograđuje zgrade bivše škole koja će biti područni odjel Talijanskog dječjeg vrtića Paperino iz Poreča, a imat će kapacitet za smještaj jedne grupe djece jasličke i vrtičke dobi. Gradnja se planira dovršiti u siječnju iduće godine.

Odmahiza Poreča smjestio se Umag s iznosom najveće stipendije od 1.600 kuna (kao i Poreč), a slijedi ih Rovinj na šestom mjestu i visinom najveće stipendije od 1.200 kuna.

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

Najviše za stipendije izdvajaju Zagreb, Split i Koprivnica

● Iako usporedba apsolutnih iznosa nije relevantna dok se ne stavi u omjer s proračunom, prema istraživanju portala tek 15 gradova u zemlji izdvaja više od milijun kuna za stipendije. Najviše, nakon Zagreba (koji je u anketi posebno obrađen, jer se veličinom proračuna ne može mjeriti s ostalim gradovima), izdvajaju se Split (6,4 milijuna kuna) i Koprivnica (3,3 milijuna kuna), a ta dva grada pravci su i kada se gleda broj stipendija koje dijele. Grad Split u ovoj godini stipendira 464 studenata, a Koprivnica je u trenutku provođenja ankete imala 433 stipendista, no u planu im je tijekom akademске godine dodjeliti između 450 i čak 500 stipendija. Kada se, pak, gleda broj stipendija koje dijele uz Split i Koprivnicu ističu se Varaždin (426), Čakovec (234), Vinkovci (230), Sinj (214), Pula (160), Solin (159), Rovinj (154) i Zadar (130).

ISTARSKA ŽUPANIJA, GRADOVI PULA I PAZIN SUFINANCIRAJU PROJEKT "SAMOSTALNOST JE NAŠA BUDUĆNOST"

Udruga roditelja pokrenula novu terapiju za djecu s teškoćama u razvoju

Pazinska Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju "Hoću - Mogu" pokrenula je projekt "neurofeedback" terapije za što je educirana apsolventica socijalne pedagogije Letizija Gržinić. Za provođenje terapije nabavljen je uređaj Nexus 10, a donirale su ga Porečka i Pulska biskupija. Neurofeedback je neinvazivna i zabavna metoda normalizacije moždane aktivnosti. Provodi se tako da se pomoću EEG pojačala određene moždane valovi koji se koriste za upravljanje videoigrom ili nekim drugim audiovizualnim sadržajem. Možemo reći da kod neurofeedbacka igrač mislima

upravlja videoigricom, a nastojeći unaprijediti igru, unaprjeduje svoje moždane valove.

Moždani valovi odraz su specifičnih mentalnih stanja, a neki obrasci moždanih valova mogu biti manje ili više poželjni za određene aktivnosti. Primjerice, dijete koje ima problema s pažnjom vrlo vjerojatno ima pojačanu sporu moždalu aktivnost, tzv. theta val. Na neurofeedbacku učimo mozak postići optimalne obrasce moždanih valova. Neurofeedback nije čarobni štapić koji će najednom otkloniti sve probleme. Kod nekih situacija, kao što je autistični spektar, neuro-

feedback neće riješiti glavni problem. Ali, može pomoći u poboljšanju općeg stanja djeteta. Istraživanja pokazuju visoku razinu učinkovitosti neurofeedbacka kod epilepsije, no važno je da je ona dobro kontrolirana lijekovima. Dobri rezultati postižu se i primjenom neurofeedbacka na specifične poremećaje učenja.

Iako je nepoznat točan razlog razvoja specifičnih poteškoća učenja, i one imaju podlogu u načinu na koji mozak radi. Stoga postoje specifični moždani obrasci koji se povezuju s ovim poteškoćama i koje se mogu znatno poboljšati kroz treninge.

Udruga već četvrtu godinu provodi strateški projekt "Samostalnost je naša budućnost". Projekt se sufinancira sredstvima Istarske županije, Grada Pule i Grada Pazina. Cilj projekta je ospozobiti adolescenate s teškoćama u razvoju za što samostalniji život. Rad se temelji na malim skupinama djece koje vode

stručne osobe. Skupina adolescenata koja je u projektu od samog začetka, spremna je napraviti korak dalje, a za to je potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva. Partneri u projektu su Centar "Liče Faraguna" Labin, Škola za odgoj i obrazovanje Pula te Sportsko društvo "Plima" za osobe s invaliditetom Istarske županije. Projekt se provodi po uzoru na izvorni projekt "Autonomia" udruge Down Dadi iz Padove.

Udruga inače provodi različite programe s ciljem pomoći napretku djece s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima.

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

PROGRAM Erasmus+ KA1 - mobilnost osoblja u obrazovanju odraslih

U okviru projekta BE.CO.ME. djelatnice umaškog Pučkog otvorenog učilišta usvojile nova znanja

Djelatnice Pučkog Otvorenog učilišta Antonela Frank Medica i Erika Blašković sudjelovale su u Barceloni od 11. do 18. kolovoza na strukturiranom treningu pod nazivom "Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies" u okviru projekta BE.CO.ME (BEtter Classroom MEthodologies).

Poboljšanje nastave

Program je bio namijenjen nastavniciima koji žele naučiti više o upravljanju učinkovitom i suvremenom učionicom koja potiče sudjelovanje i aktivno učenje koristeći najnovije tehnike i alate u učionici.

Kroz interaktivne i zanimljive aktivnosti sudionici edukacije su naučili kako povećati motivaciju polaznika, uspostaviti pra-

Djelatnice Pučkog otvorenog učilišta Antonela Frank Medica i Erika Blašković sudjelovale su u Barceloni od 11. do 18. kolovoza na strukturiranom treningu u cilju usvajanja novih metoda za suvremenijom učionicom i učenjem

vila u učionici, pružiti jasne upute, pratiti i izradivati izvještaje, upravljati radom u parovima i grupama i usvojiti smjernice za poticanje polaznika na razmišljanje o vlastitom ponašanju u učionici. Sadržaj odabranog treninga u potpunosti odgovara rješavanju potreba Učilišta navedenih u Europskom razvojnog planu u smislu poboljšanja kvalitete nastave putem dobivanja novih znanja i

kompetencija iz područja metoda poučavanja, organizacije nastave, vodenja razreda, online nastave te konačno evaluacije. Edukacija se održala u školi stranih jezika "Barcino school" u Barceloni, pod organizacijom Europass Teacher Academy. Edukaciju je pohadalo ukupno 8 nastavnika / profesora iz raznih zemalja: Italija, Mađarska, Poljska, Martinique (Francuska), Hrvatska, dok

je šestodnevnu edukaciju vodila profesorica Federica di Bartolomeo.

Vrlo zanimljiv dio edukacije bila je tema "Obrnute učionice" (engl. *flipped classroom*). To je jedan od najsuvremenijih pristupa u obrazovanju čija je glavna karakteristika da se obrada novog gradiva ne odvija u učionici, nego kod kuće, a nastavni sat se koristi za uvježbavanje, diskutiranje, istraživanje i primjenu stenog znanja. Pristup koji iskače iz tradicionalnih okvira nastave, primjenjuje se u sklopu kombinirane (hibridne) nastave i online nastave. Primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija (ICT) i različitih metoda omogućuje personalizaciju učenja, aktivnu primjenu znanja i razvijanje kritičkog mišljenja. Dakle, polaznici kod kuće proučavaju materijale koje im je unaprijed pripremio i dostavio nastavnik kako bi upoznali nove

sadržaje, zabilježili svoja razmišljanja, zaključke ili nedoumice o kojima se u konačnici aktivno raspravlja u učionici. Uloga nastavnika se mijenja iz predavača u mentora/facilitatora, a polaznici nisu samo pasivni promatrači, nego aktivni sudionici nastavnog procesa koji uz podršku nastavnika imaju priliku samostalno istraživati, surađivati s drugim polaznicima te učiti vlastitim tempom.

Širenje znanja

Antoneli Frank Medica i Eriki Blašković bilo je to dragocjeno iskustvo jer osim novostečenih znanja, upoznale su se s kolegama i njihovim obrazovnim sustavima, dobrom praksom, metodama rada, poteškoćama i idejama za što učinkovitije poučavanje. Poznavanjem i razmjenom s ostalim sudionicima treninga omogućena je realizacija specifičnih ciljeva Erasmus+

programa. Kompetencije i iskustva postignuta za vrijeme mobilnosti, one će putem dviju diseminacijskih radionica prenijeti naставnicima Učilišta Umag, te osoblju i nastavnicima pet Učilišta za obrazovanje odraslih u Istarskoj županiji u Poreču, Puli, Rovinju, Vodnjanu Labinu.

Projekt BE.CO.ME. financiran je sredstvima iz programa Erasmus+, KA1 - mobilnost osoblja u obrazovanju odraslih u iznosu od 4.394 eura.

Silva BODLAJ IVAŠIĆ

Glavni urednik:
Robert Frank

Urednica priloga:
Silva Bodlaj Ivašić

Izdavač:

Glas Istre novine d.o.o.

Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom